

MAGAZÍN

**Nemocnice
Šumperk**

č. 5 / prosinec 2019

Byla to tvrdá škola,
ale jsem za ni vděčná

strana 7-9

Říkají mi Cukrář
nebo Willy Wonka

strana 16-17

V. reprezentační
ples

strana 19

Vážení a milí spolupracovníci,
čtenáři vánočního vydání Magazínu,

máme za sebou další rok úspěšné spolupráce, jejímž cílem je poskytování co nejlepší péče všem, kdo naši pomoc potřebují. Pacienti, kteří se na nás se svými problémy s důvěrou obrací, jsou naši spoluobčané ze Šumperka i širšího okolí, lidé všech věkových kategorií. Nejmenším pomáháme při příchodu na svět, starším se snažíme ulehčit od jejich bolestí a zdravotních problémů. Jsem rád, že se společnými silami snažíme naši práci stále zlepšovat právě v jejich prospěch.

I v roce 2019, který se právě schyluje ke svému závěru, jsme dosáhli viditelného zlepšení. Jsem si plně vědom, že by to nebylo možné bez souhry celého týmu naší nemocnice, který tvoří více než tisícovka zaměstnanců. Bez zodpovědného a lidského přístupu lékařů, sester a veškerého zdravotnického personálu. Nebylo by to ale možné ani bez podpory pracovníků všech nezdravotnických profesí, kteří poskytují zdravotníkům tolik důležité zázemí. Kvalitní zdravotní péče by nemohla být poskytována na špičkové úrovni bez dobře seřízené zdravotnické techniky, dobře organizované zdravotnické dopravy, kvalitního úklidu a údržby budov, bez čistě vypraného prádla, stravy vařené „na míru“ pacientům, ani bez sociální péče či administrativního zázemí. Rád bych využil předvánočního času k tomu, abych vám všem poděkoval za práci, kterou jste společně odvedli během letošního roku.

Jsem si vědom, že nejdůležitější investicí je ta, která míří k lidem, jejich rozvoji a uspokojení jejich potřeb. Je nutné investovat do budov, techniky, specializovaných přístrojů a o účelné investování v této oblasti se zodpovědně snažím. Ale vždy mám na paměti, že bez naplnění těchto investic kvalitní práci, která je navíc při péči o člověka vykonávána s láskou a hluboce lidským přístupem, by byly všechny investice jen prázdnou schránkou a kvalitní službu lidem bychom nedokázali poskytnout.

Dovolu mi, abych popřál klidné Vánoce plné pohody a lidského porozumění především zaměstnancům nemocnice a jejich rodinám, které vytvářejí důležité zázemí pro velmi náročnou práci. Vše dobré přeji také našim pacientům a jejich blízkým. Zvláště budeme myslet na ty, kteří musí strávit vánoční čas upoutáni na lůžko. Vždy usilujeme o to, aby se všichni hospitalizovaní cítili u nás dobře a prožili svátky ve vánoční atmosféře.

Těším se na spolupráci v příštím roce, který je zajímavý už tím, jaké číslice letopočet tvoří. Pevně věřím, že ho učiníme zajímavým také naší společnou prací, na kterou se osobně velmi těším. Přeji vám vše nejlepší v roce 2020.

MUDr. Martin Polach, MBA

V LISTOPADU VŠICHNI S KNÍREM

Pánové, své vousy jste nechali neřízeně bujet! Pro někoho je to pouhá změna image, pro mnohé z vás však vyjádření, že vám problematika rakoviny prostaty a varlat není lhostejná. V rámci projektu Movember 2019 vyšetřili odborníci v naší urologické ambulanci více než tři desítky mužů.

I ŽIVOT BEZ CUKRU MŮŽE BÝT SLADKÝ

Podle odhadů trpí diabetem téměř každý třináctý obyvatel České republiky. Výskyt diabetu se každoročně zvyšuje nejen v ČR, ale i celosvětově. Může za to zejména nezdravý životní styl. Jak proti němu bojovat? Vhodně se stravujte a buďte aktivní! To jsou dva klíče k prevenci diabetu 2. typu. Třeba taková rychlá 30 minutová chůze denně snižuje riziko vzniku diabetu až o 30 %. Preventivní vyšetření hladiny krevního cukru u nás letos absolvovala řada zájemců.

Zdroj: SZÚ

KOČKY Z DĚTSKÉHO

Personál dětského a novorozeneckého oddělení nyní poznáte na první pohled. Všechny oblékly nové barevné halenky s motivem koček, které se nejvíce líbí malým pacientům. „Čučavé“ oblečení ale také slouží k odlišení personálu, aby maminky věděly, na koho se mají obracet.

V PROLEŽENINÁCH NELEŽÍME, UMÍME S NIMI BOJOVAT

Proleženiny neboli dekubity jsou poranění kůže způsobená vlivem tlaku a tření, která mohou vést k závažným komplikacím. Pečujete-li o osobu se sníženou pohyblivostí, pak se tato problematika může týkat i vás.

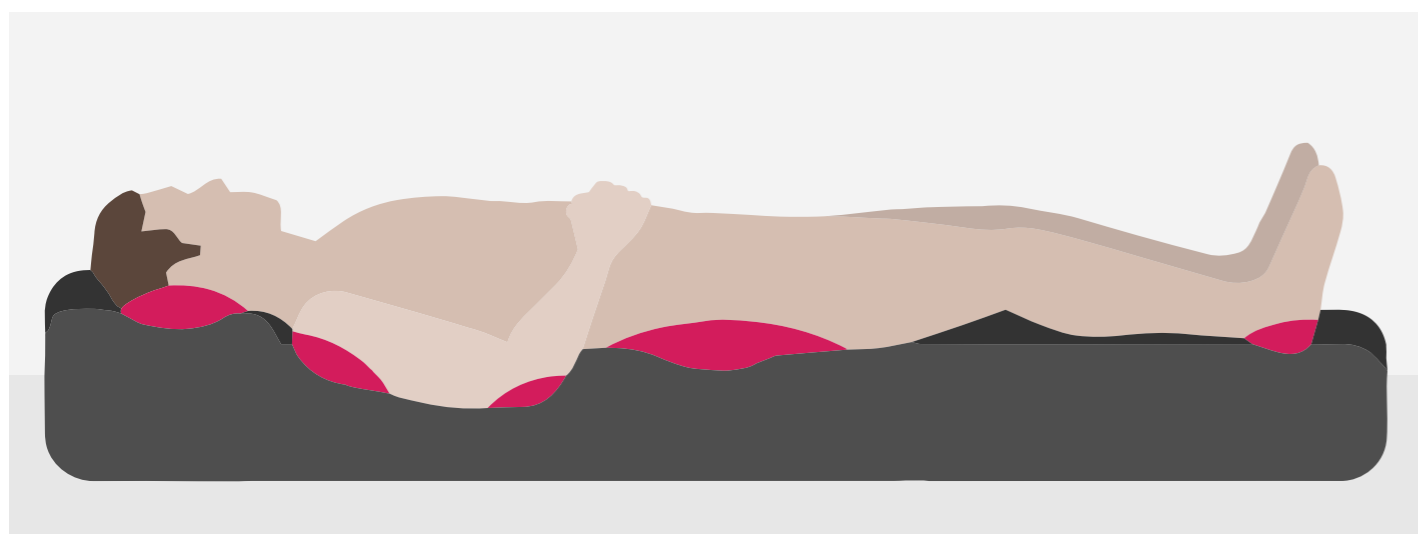
Nejrizikovější je dlouhodobé působení tlaku, a to především v oblasti křížové krajiny, hýždí a pat. Působením tlaku dochází k uzavěru drobných cév s následným možným poškozením tkáně. Roli nehraje ani tak síla tlaku, ale doba jeho trvání, např. nevyhovující lůžko nebo poziciční trauma. **Nejdůležitější je prevence!** Její součástí je řádně upravené lůžko, polohování, péče o kůži, výživa a hydratace.

Zajistěte dokonale suché a upravené **lůžko** s měkčí matrací a napnutým prostěradlem. Pokrývky by měly být vzdušné, pro podložení těla a polohování použijte vhodné tvarované podložky a chrániče tlakových bodů (kotníky, kolena, paty, lokty).

Kůže by měla být udržována čistá a suchá. Provádění masáže není vhodné. Zvýšené vlhkosti kůže lze zabránit nanesením ochranného prostředku, sníží se tím riziko vzniku dekubitů. Pro snížení rizika poškození suché kůže lze použít hydratační prostředek k tomu určený.

Podvýživa nepříznivě ovlivňuje proces hojení ran. Zhoršuje a prodlužuje hojení, snižuje obranyschopnost organismu a nepříznivě tak působí na imunitní systém. **Strava** nemocného musí obsahovat dostatek energie, bílkovin, vitamínů a stopových prvků s antioxidačními účinky. Při nedostatečném příjmu stravy je nutné její doplnění umělou výživou. Existují přípravky vyvinuté speciálně pro pacienty s dekubity a nehojícími se ranami, které mají vysoký obsah energie, bílkovin, jsou obohaceny o arginin, zinek, vitaminy C a E.

Rehabilitace je nedílnou součástí prevence. S její pomocí se snažíme o návrat hybnosti a obnovu soběstačnosti pacienta.

ŽIVOT V KUFŘÍKU ŽIJEME OD ROKU 2018

Až 500 dětí ročně se v ČR po narození ocitne v kojeneckém ústavu či pěstounské péči. Často první roky svého života stráví hned na několika místech náhradní péče a informace spojené s tímto obdobím jsou ve většině případů nenávratně ztraceny. Díky charitativnímu projektu Život v kufříku, jenž funguje v rámci celé České republiky, mohou pěstouni, adoptivní rodiče a především samy děti znát svůj příběh skutečně od samého začátku.

V kufříku je pro každé miminko připravena kniha života s první fotografií miminka, otiskem ručičky a nožičky, jeho váhou, barvou očí, osobním přáním do života od sestřiček, které se o miminko staraly. Nechybí ani fotografie z porodnice, fotografie personálu, první botičky, obleček, hračka, kojenecká láhev, dudlík a výtisk novin ze dne narození miminka.

Naše nemocnice se do projektu zapojila v roce 2018 a pomohla tak již pěti dětem zachovat vzpomínky na první dny života.

Zdroj: Nadační fond LA VIDA LOCA

JSME JEDNÉ KRVE

Všechno to začalo u dětí. Těch nejmenších, které jsme chtěli vytáhnout od počítačů, mobilů, tabletů a ukázat jim krásu sportu, kouzlo týmového ducha a předat naši lásku k fotbalu. Jako fotbalový oddíl Postřelmov jsme začali organizovat sportovní odpoledne pro děti, kempy a další aktivity, které do našeho fotbalového oddílu přilákaly nové malé sportovce.

Po jednom našem zápase jsme se doslechli, že jeden z našich skalních fanoušků má dceru, která by velice ráda naplno sportovala, ale nemůže, protože trpí cystickou fibrózou. Okamžitě se tak zrodil nápad na podporu její léčby. Podařilo se nám mezi svými vybrat 10 000 Kč, které jsme jako oddíl věnovali nadaci na léčbu cystické fibrózy. Odměnou nám byl velký plyšový medvěd, který se stal naším maskotem.

Díky této akci, která vyvolala v naší obci veliký ohlas, za námi přišel bývalý hráč pan Zdeněk Doleček a navrhl nám, zda bychom nechtěli podpořit Plazmaferetické centrum v Nemocnici Šumperk. Všichni souhlasili, a tak jsme šli do toho! Je to tak jednoduché, stačí jeden odběr, který může pomoci zachránit lidský život. Věříme, že naše aktivita může být inspirací i pro ostatní fotbalové oddíly v okolí.

DO NEBÍČKA NEBO DO PEKLÍČKA?

Mikulášský balíček dostali všichni malí pacienti, i ti, kterým stud nedovolil zazpívat nebo říct básničku. Sestřičky zcela jednohlasně potvrdily, že zlobivé děti na oddělení čerti nenajdou.

VÁNOČNÍ ŠUPINÁČI

V čase nadcházejících vánočních svátků připravilo vedení Nemocnice Šumperk jako jednu z forem poděkování za odvedenou práci pro své zaměstnance poukaz na tradiční vánoční rybu, každý v hodnotě 300 Kč. Káděmi tak propluje téměř 900 ryb. Vylovit si můžete kapra, amura, pstruha nebo tolstolobika a po předchozí objednávce třeba i štiky, candáta, sumce nebo jesetera.

PEČUJTE O PACIENTY, PRACUJTE VE SKVĚLÉM KOLEKTIVU

Nemocnice Šumperk, jakožto akreditované soukromé zdravotnické zařízení, garantující otevřenou komunikaci, loajalitu, profesní růst, podporu iniciativy a princip odpovídajícího odměňování, přijme lékaře/lékařku do vedoucí pracovní pozice:

- **zástupce primáře interního oddělení** se zodpovědností za preventivní, diagnostickou a léčebnou péči včetně dílčích řídicích činností v rámci interního oddělení,
- **vedoucí centrální laboratoře**, kde provádíme širokou komplexní diagnostiku v souladu s nejnovějšími odbornými postupy pro potřeby nemocnice a ambulantních specialistů.

Zvažujete změnu? Rádi pečujete o druhé? Jste připraveni učit se nové věci a profesně růst? Jste-li **všeobecná** nebo **praktická sestra**, **laborant** nebo **fyzioterapeut**, neváhejte, naše týmy se na vás těší!

Bližší informace a požadavky najdete na stránkách www.nemocnicešumperk.cz v sekci Kariéra

nebo se obraťte přímo na vedoucí personálního a mzdového oddělení
Ing. Mgr. Kleštincovou

T: +420 583 334 562, M: +420 607 925 724,
E: renata.klestincova@nemocnicešumperk.cz.

„BYLA TO TVRDÁ ŠKOLA, ALE JSEM ZA NI VDĚČNÁ,“

říká Mgr. Petra Klučková, vedoucí lékárník

Kdepak jste se nám v MAPO lékárně vzala?

Nabídka pracovat pro MAPO lékárně přišla v období, kdy jsem se postupně vracela po rodičovské dovolené. Možnost podílet se na vybudování nové lékárny a jejím vedením mě zaujala. Nejprve jsem krátce pracovala v Lékárně Nemocnice Šumperk a potom nastoupila na vedoucí pozici do nové zřízené MAPO lékárny v budově kliniky MAPO care.

Kde jste pracovala předtím a proč jste se rozhodla ke změně?

V době, kdy jsem dostala výše zmíněnou nabídku, jsem pracovala pro řetězec lékáren Dr.Max. Několik let jsem zde zastávala pozici odborného zástupce a vedoucího lékárníka na pobočce v Šumperku u Kauflandu. Po dobu rodičovské dovolené jsem poté vypomáhala v různých lékárnách v rámci regionu.

K rozhodnutí o změně pracovního místa mě pak přivedl zejména fakt, že se budu moct aktivně podílet na vybudování nové lékárny a zároveň lépe skloubit potřeby pracovního a rodinného života.

Jak jsem již zmínila výše, na krátkou dobu jsem tedy nastoupila jako farmaceut do Lékárny Nemocnice Šumperk, která je naší partnerskou lékárnou. Postupně jsem se seznámila s firemní kulturou a získala mnoho zkušeností

MAPO
lékárna

týkajících se práce v nemocničním prostředí. Ve spolupráci s mnoha skvělými kolegy z Nemocnice Šumperk jsme začali připravovat vše potřebné pro otevření MAPO lékárny. Zde bych chtěla uplatnit všechny nabyté zkušenosti z pozice vedoucího lékárníka v řetězcové lékárně. Práce na této vedoucí pozici mě nesmírně obohatila a profesně posunula, získala jsem spoustu cenných zkušeností. Z lékárníka expedienta, který se zaměřuje zejména na výdej léčivých přípravků, prodej doplňků stravy a přípravu v laboratoři, jsem se stala lékárníkem, který kromě těchto povinností pečuje o svěřenou lékárně po všech stránkách. Stará se o ekonomiku lékárny, řídí skladové zásoby, dohlíží na dodržování legislativy, významně zasahuje do cenotvorby a vede tým lidí. Byla to tvrdá škola, ale jsem za ni vděčná.

Pamatujete si svůj první den za tárou?

První den za tárou v pozici již vystudovaného lékárníka si příliš nevybavuji, neboť jsem si svoje krušné chvíle prožila již během šestiměsíční praxe v rámci studia. Během tohoto nelehkého období jsem se z nezkušeného budoucího farmaceuta stala lékárníkem nadšeným pro obor, schopným solidně expedovat a podat odborné poradenství i provést kvalitní odbornou přípravu v laboratoři. Dostala jsem tak dobrý základ, na kterém jsem v následujících letech mohla stavět.

Jaký vývoj jste zaznamenala ve Vašem oboru?

Farmacie je obor, který se rozvíjí milovými kroky. Od doby, kdy jsem nastupovala do lékárny po ukončení studia, došlo k významným změnám snad ve všech oblastech a na všech úrovních, které se s farmacií pojí.

Pozitivně samozřejmě vnímám oblast vývoje nových léčiv a chovám hlubokou úctu ke všem, kteří se na vývoji a klinickém zkoušení léčiv podílí. Pro nás lékárníky to znamená nutnost neustálého sebevzdělávání v oboru a celoživotní vzdělávání je pro každého z nás samozřejmostí.

Současně s dynamickým rozvojem oblasti volně prodejného sortimentu přichází požadavek na lékárníky a farmaceutické asistenty, aby se uměli dobře a pružně zorientovat v široké škále léčiv, doplňků stravy, kosmetiky a byli tak nápomocni lékařům v komplexní péči o pacienta.

Během konzultací s klienty je velice důležité umět se správně doptat na jejich zdravotní stav, vyhodnotit případné interakce s paralelně užívanými léčivy či doplňky stravy a následně jim nabídnout odpovídající produkt, nebo jej rovnou odeslat k lékaři.

Můžete nám něco povědět o Vašem týmu?

Velice si vážím možnosti, kterou jsem dostala od manažera lékárny Mgr. Petra Luknára, abych si vybrala tým lidí, se kterými se mi bude dobře spolupracovat. Společně jsme oslovili několik kolegů z oboru a podařilo se nám sestavit kolektiv lidí, které práce v lékárně baví, jsou pracovití a je jim vlastní vstřícný přístup k zákazníkovi. Dohromady tvoříme skvělý tým, naše spolupráce je založena na vzájemné důvěře a respektu k druhým. Pevně věřím, že se k nám naši klienti budou rádi vracet.

Co Vás vedlo ke studiu farmacie?

Okolím jsem byla vždy považována za empatického člověka, který má dar druhého vyslyšet, povzbudit, potěšit, pohladit slovem, a já tak věděla, že moje cesta směřuje ke zdravotnictví. Během studia na gymnáziu u mě převážil zájem o přírodní vědy, zejména pak chemii a biologii. Začala jsem tedy uvažovat o studiu farmacie. V mých úvahách mě utvrdil i fakt, že lékárenství byl tehdy velice perspektivní obor. Volba tedy padla na farmacii a já jsem se přihlásila ke studiu na Farmaceutickou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové, kde jsem v roce 2000 zdárně odpromovala.

V této souvislosti mám opravdu velkou radost, že naši klienti jsou zodpovědní a o své zdraví se starají. Mají zájem o různá preventivní opatření, poradenství v oblasti nadváhy, kouření, diety při různých diagnózách, výběru správné kosmetiky pro různé typy chronických onemocnění kůže apod.

Negativně ale vnímám fakt, že je lékárník často považován více za obchodníka než zdravotníka, přitom svým vzděláním stojí vedle lékaře a navazuje na jeho péči o pacienta. Vzhledem k silně konkurenčnímu prostředí mezi lékárnami také MAPO lékárna nabízí svým klientům trvalé slevy na doplňky, atraktivní ceny volně prodejného sortimentu a akční nabídky. Avšak jako lékárník kladoucí důraz na kvalitu poskytované péče bych si přála, aby si pacient vybíral lékárnu nejen podle cen a výše doplatek, ale také podle úrovně poskytovaných zdravotních služeb.

Další oblastí významných změn je oblast platné legislativy. Současně legislativní pravidla jsou stále přísnější a více svazující. Mnohdy nám za tárou při všech kontrolních povinnostech zbývá méně času na samotného pacienta. A to je škoda.

Nejviditelnější změnou poslední doby pro pacienta je určitě proces všeobecné digitalizace a související příchod systému e-receptů. Zejména zpočátku jsme měli my i pacienti z této velké změny obavy. S odstupem času pak mohu za sebe říct, že systém e-receptů představuje velký přínos a zjednodušení práce pro nás, zároveň i zvýšení bezpečnosti pro pacienta. E-recept je dobře čitelný a snižuje riziko záměny léku či nevhodné interpretace dávkování. Pokud se dobře podaří pojmout návaznost systému na lékový záznam pacienta, opět se tím zvýší možnost spolupráce lékař-lékárník, a tím i kvalita péče o pacienta a jeho bezpečné léčby. Jediným limitem jsou pak občasné výpadky centrálního úložiště e-receptů.

Pracuje v dnešní době lékárník ještě v laboratoři?

Velice mě mrzí obecný odklon od individuální magistraliter přípravy léčiv pro konkrétního pacienta. S jistou nostalgií vzpomínám na hodiny strávené v laboratoři nad zapeklitými technologickými postupy při přípravě rozličných lékových

forem. Léčivé přípravky v lékárně stále ještě připravujeme, protože mnohým pacientům hromadně vyráběné preparáty nevyhovují. V MAPO lékárně se jedná zejména o přípravu léčiv k lokálnímu použití, tedy mastí, krémů, past, roztoků, suspenzí, emulzí, ale jsme samozřejmě schopni připravit i tobolky či čípky. Při práci v laboratoři používáme moderní přístrojové vybavení. Příkladem může být přístroj Unguator – výkonný pomocník pro přípravu polotuhých lékových forem, který nám umožňuje prodloužit dobu použitelnosti léčivého přípravku, ve většině případů i o dva měsíce. Laboratorní činnost je pro mě prací krásnou a zajímavou, která k lékárně bezesporu neoddelitelně patří.

Jsou návštěvníci lékárny pouze klienty, nebo se snažíte s nimi vytvořit vztah?

Ke klientům se snažím být vždy milá, vstřícná, usměvavá, vyslechnout je a dobře poradit, vše vysvětlit tak, aby odcházeli dostatečně poučení, spokojení a rádi se k nám vraceli. V průběhu času jsem pochopila, že mnozí lidé u nás hledají porozumění, chtějí se svěřit či jen tak si popovídat. Vnímám to jako součást naší práce a zdravotní péče poskytované v lékárně. Velice mě těší, když se k nám díky odbornosti a lidskému přístupu celého týmu lidé rádi vrací. Proklientský přístup a odbornost považuji při práci za tárou v lékárně za naprosto zásadní a pro celý náš tým je samozřejmostí.

Když nepracujete, jak trávíte čas a co je pro Vás skutečný relax?

Většinu volného času trávím se svoji báječnou rodinou. Máme s manželem 3 děti ve věku 13 let, 11 let a 4 roky. Starší děti již mají svoje zájmy, ale přesto se snažíme trávit hodně času společně a věnovat se aktivitám, které nás všechny baví. Vyhledáváme zejména pobyt v přírodě, často vyrážíme na různé výlety po okolí či vlastech českých. Rádi se potulujeme po kraji pěšky či na kole, v zimě lyžujeme. V létě pak cestujeme po Evropě. Poslední roky nás nadchla divoká krása a nespoutanost přírody Pobaltských států, podívali jsme se do Litvy, Lotyšska i Estonska. Pokud si chci vyčistit hlavu od každodenních starostí, vezmu trekové hole a vyrážím do lesů v okolí Šumperka. Je to pro mě skvělý způsob aktivní relaxace, domů se pak vždy vracím v pohodě a s dobrou náladou.

„TOHLE POVOLÁNÍ MUSÍTE DĚLAT S LÁSKOU,“

shoduje se všechen personál Interny Zábřeh

Když dnes vstoupíte do sociálně-zdravotnického zařízení, které nese historicky název Interna Zábřeh, dýchne na vás v první řadě přátelská domácí atmosféra, milé sestřičky a sociální pracovnice, to vše pod vedením vrchní sestry Bc. Petry Foltové. „Mám skvělý kolektiv a jsem tu šťastná,“ říká **Petra Foltová** hned na úvod. Snažíme se navzájem vyhovět jedna druhé, probíráme spolu pracovní věci a když je třeba, sdílíme společně i svá soukromí. **O klienty nejen pečujeme, ale dáváme jim „kus sebe“**, vlídné slovo, pohlázení, a to je k nezaplacení.

Není lehké řídit **kolektiv 62 zaměstnanců, jenž se skládá z 59 žen a pouze 3 mužů**. S kolegyněmi se shodneme, že nějaká mužská posila do našeho týmu by se nám hodila. Nejen z důvodu samotné existence mužského elementu, ale především z hlediska charakteru práce, kterou zde vykonáváme. Manipulace s klienty na lůžku i mimo něj je fyzicky velmi náročná. Koupání, převlékání, přemísťování, ale i mnoho dalších činností je často pro křehká ženská stvoření vyčerpávající. Tento skvělý kolektiv ale dokázal během jediného roku skutečně velké věci.

Nemocnice Šumperk a.s. převzala vlastnictví i provoz Interny Zábřeh s.r.o. začátkem tohoto roku. Ze zařízení, které zdaleka nemělo ještě v únoru naplněnou kapacitu

pacientů, klientů ani personálu a které úplně „nevonělo“, se stalo moderní zdravotnické a sociální zařízení. Během necelých devíti měsíců se tým rozrostl o 24 nových kolegů. Díky tomu poskytuje v současnosti důstojný pobyt **20 pacientům na ošetrovatelských lůžkách a 65 klientům na lůžkách sociálních**. Část lůžek se nachází také v sousední budově, která patří Městu Zábřeh. **O služby tohoto zařízení je obrovský zájem**, je to vidět na pořádku, který je neustále plný.

V souvislosti **se změnou majitele došlo i k řadě investic**. Mezi ty rozsáhlejší patří realizace nadstandardního pokoje a rekonstrukce jednoho z pokojů. Uskutečnilo se ale i mnoho dalších menších, ale stejně důležitých investic, nákup nových vodních lůžek nebo dovybavení pokojů nábytkem. Veškerý dodavatelský servis se přeměroval na Nemocnici Šumperk (lékárna, technicko-hospodářské služby, prádelna) a společnost MAPO medical s.r.o. (prodejce a distributor spotřebního materiálu a zdravotnických prostředků výhradně pro oblast zdravotnictví a lázeňství). To vše se značně projevilo na finanční úspoře, vyšší efektivitě a kvalitě.

Pobyt klientů na sociálních lůžkách je nasmlouván na dobu 1 roku, během této doby ve spolupráci s rodinou zajišťujeme navazující péči. V ideálním případě návrat do

domácího prostředí k rodině, pokud to není možné, tak do jiného pobytového sociálního zařízení, např. do domova pro seniory. Ne vždy se to ale podaří a někteří lidé zde ukončí svou životní cestu navždy. Proto je důležitá spolupráce i v oblasti duchovní. **Nejméně jedenkrát týdně probíhá setkání s paní kaplankou Mgr. Lenkou Topolanovou**. Ta pomáhá nejen klientům, ale také samotnému personálu. Pokud je třeba, přicházejí poskytnout útěchu také duchovní ze zábřežské farnosti. Samozřejmostí jsou i mše, které jsou pořádány během Vánoc a Velikonoc. V průběhu roku pořádá personál mnoho aktivit ke zpříjemnění pobytu klientům: koncerty, předčítání, besedy, tvůrčí činnosti, výstavy nebo třeba pečení cukroví.

Primářem lůžek poskytující ošetrovatelskou péči je MUDr. Bohuš Ochodnický. Klienti sociálního úseku jsou v péči **MUDr. Jaroslava Radíka, praktického lékaře Nemocnice Šumperk**. Ten pomáhá řešit aktuální zdravotní problémy všech, kteří to potřebují. Dojíždí z Nemocnice Šumperk podle potřeby a je oblíbený díky jeho hluboce lidskému přístupu. Navázání spolupráce s ním je obrovskou výhodou nejen pro nás, ale především pro samotné klienty a jejich rodiny. Místo několika lékařů po různých koutech republiky je pouze on tou jedinou kontaktní osobou, se kterou vše řešíme. Klienty může kdykoli navštívit, s námi vše prokonzultovat, je prostě „po ruce,“ dodává **Petra Foltová**.

Přímou součástí zařízení jsou také **kardiologická a interní ambulance**, které se nacházejí v přízemí budovy a obě jsou k dispozici pacientům zařízení i těm, kteří do ambulancí dochází z okolí. Od září letošního roku byla do portfolia služeb pro naše klienty začleněna i rehabilitace. Pravidelné návštěvy fyzioterapeuta jsou nyní nedílnou součástí poskytované péče.

JSME DLOUHODOBĚ STABILNÍ KOLEKTIV

Urologie, samostatný obor, který se zabývá močovým ústrojím člověka, vznikl v Československu někdy v polovině 70. let. První klinika urologie byla založena v roce 1975. Do té doby byla součástí chirurgie. V Šumperku stál u vzniku samostatného oddělení MUDr. Dušan Fügner, dlouholetý primář a jedna z lékařských legend nemocnice v Šumperku. Dnes vede oddělení MUDr. Martin Kaňa, kterého Dušan Fügner na oddělení přivedl a primariát mu předal, jak říká, když přišla ta správná chvíle. Bylo to přátelské převzetí a dodnes je to na atmosféře celého oddělení vidět i cítit. Dušan Fügner pracuje na oddělení i nadále a je stále jeho velkou oporou.

Doktore Fügner, Váš otec byl známou osobností šumperské chirurgie (MUDr. Dušan Fügner st.). Dalo by

se čekat, že půjdete v jeho stopách. Proč jste si zvolil právě urologii jako svůj obor?

Když jsem dostal nabídku založit v Šumperku plnohodnotné urologické oddělení, opravdu jsem zajásal. Každý člověk je nastaven jinak a je to tak i v lékařských oborech. Když bych měl říci tak nějak lidově, „s oborem je to jako s holkama, každý má rád něco jiného“. Nedovedl jsem si představit, že bych měl šroubovat kosti. Bavila mě diagnostika, bylo úžasné, co se již před čtyřiceti lety dalo vyčíst z rentgenu, o moc více techniky v té době nebylo k dispozici. Jsem skutečně hrdý na to, že jsem měl možnost stát u zrodu urologie jako samostatného oboru a zavádět tento obor v Šumperku.

Diagnostické metody a technika v medicíně se za posledních třicet let výrazně posunuly. Můžete srovnat práci lékaře-urologa tenkrát a dnes?

Všichni jsme museli zpočátku spoléhat na systém hlava-rentgen-nůž. Nic víc jsme k dispozici neměli. Důkladné vyšetření pacienta, rentgenový snímek, a pokud jsme chtěli vidět do útrob, museli jsme vzít do ruky skalpel. První endoskopické přístroje a ultrazvuk se objevily až v polovině 80. let. Dnes máme k dispozici celou plejádu špičkových diagnostických přístrojů a také možnosti prohlédnout pacienta „zevnitř“ bez použití skalpelu s pomocí pokročilých endoskopických přístrojů. Můžeme se podívat až do ledviny pacienta bez jediného řezu. Velká část operací se dnes děje formou laparoskopických zákroků, které je možno provádět

bez problémů i opakovaně. „Řeč“ urologických onemocnění je poměrně strohá, je třeba rozeznat její dialekty a na jejich základě stanovit správnou diagnózu.

Kdy začala Vaše spolupráce s Martinem Kaňou a jak na první společné roky vzpomínáte?

Já jsem ho jednoduše na oddělení chtěl. Je to týmový hráč, navíc s jasným tahem na branku. Od prvopočátku jsme začali dělat všechno spolu. Stali se parťáky se stejnými kompetencemi a zodpovědností. Občas se nepohodneme, ale ani jeden nejsme konfliktní typ, prostě jsme se sešli. Je skvělé mít člověka, na kterého se můžete spolehnout v každém okamžiku odborně i lidsky, a pak mu s klidným svědomím a radostí předat primariát.

Známe příběhy, kdy soužití bývalého a současného primáře na jednom oddělení není dost dobře možné, nebo je minimálně problematické. Jak to, že to funguje mezi vámi?

Vyhovujeme si lidsky i odborně. Předával jsem štafetu zcela dobrovolně a s plným vědomím, že je to takto správně. Na předání jsme se dohodli předem, že nastane v době, kdy Martin udělá 2. atestaci. Jsem rád, že mohu být součástí skvělého týmu, který teď řídí Martin Kaňa. Mám opravdu radost z toho, že v současné době jsme vedle Fakultní nemocnice Olomouc jediným plnohodnotným a fungujícím pracovištěm v kraji a máme ambice se dále rozvíjet. Jsme plně soustředěni na spolupráci se společným zájmem

posunout naše oddělení opět na vyšší úroveň. Setkáváme se také jako rodiny, naše vztahy jsou více než přátelské.

Pane primáři Kaňo, proč jste si vybral právě urologii jako lékařský obor, kterému jste se rozhodl po zbytek života věnovat?

Urologie je velice komplexní obor, snoubí se zde celá medicína. K dispozici je celá řada diagnostických přístrojů. Ultrazvuk, rentgeny, CT, magnetická rezonance, řada endoskopických přístrojů. Velmi široký je i rozsah operativy. Děláme velké otevřené výkony, ale i mikroplastiky ledvinné pánvičky, močovodů, endoskopické a laparoskopické výkony.

ZVÝŠILO SE PROCENTO PACIENTŮ, KTERÉ JSME ÚPLNĚ ZBAVILI I MALÝCH KAMÍNKŮ

Jak vzpomínáte na dobu, kdy jste do nemocnice v Šumperku nastoupil?

Chtěl jsem v Šumperku pracovat již od roku 1995, ale nebylo to možné, protože v té době se obory v nemocnici spíše omezovaly a noví lékaři se nepřijímali. Šel jsem tedy do Opavy, kde jsem získal atestaci a do Šumperka nastoupil v roce 2000. Nebylo to jednoduché období. Nebyly úvazky, nenastupovali mladí lékaři, protože oddělení nemělo akreditaci a nemohli by se u nás kvalifikovat k atestaci.

Jak se situace změnila v posledních letech a jaká je v současné době?

Během posledních let zásadně. Z bývalého „oddělení duchů“, kde na plný provoz 30 lůžek byli po dobu šesti let pouze dva lékaři, se stalo plně akreditované pracoviště. Nyní zde pracuje špičkový tým lékařů a sester, kdy všichni táhneme za jeden provaz. V současné době léčíme nejen pacienty ze Šumperka a okolí, ale máme kolem 30 procent pacientů z Jesenicka a mnoho jich dojíždí z východních Čech. Rozšířili jsme ambulantní pracoviště o ordinaci v Olomouci a brzy budeme otevírat ambulanci v Jeseníku.

Mnohokrát jste oba v rozhovoru zmínili týmovou spolupráci. Jak jste spokojen s lékaři, sestrami i ostatním personálem na oddělení?

Patříme dlouhodobě ke stabilním kolektivům. Pracujeme bez absencí a výpadků, mohu se na všechny plně spolehnout. Chtěl bych vedle práce lékařů ocenit i práci sester. Operatér může udělat skvělou práci, ale rychlé a úspěšné zahojení pacienta po operaci je zásluhou sester. Jsem rád, že tato návaznost u nás funguje a na svůj tým jsem patřičně pyšný.

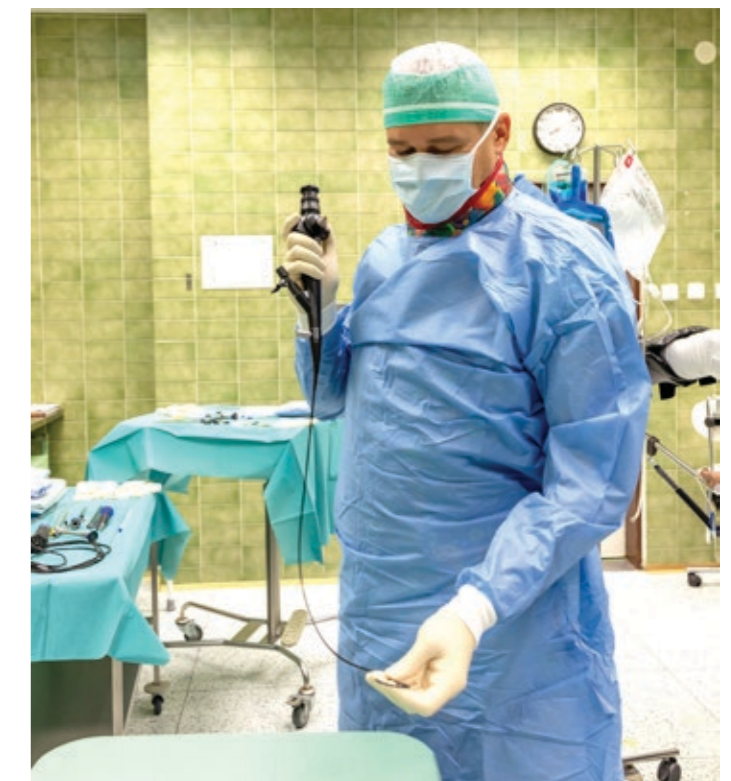
Oba pánové společně mnohdy tráví i volný čas. Setkávají se celé jejich rodiny, které jsou do značné míry provázány. Martin Kaňa se ve volném čase věnuje myslivosti a Dušan Fügner relaxuje za pomoci olejomalby.

Flexibilní ureteroskop Olympus s Holmium-Yag laserem Dornier z roku 2016 je jedním z posledních, nejmodernějších přístrojů, kterým je naše oddělení vybaveno. Umožňuje odstraňovat z močových cest většinu konkrementů (kamenů). Poslední 3 roky provádíme flexibilní ureterorenoskopie s vyjmutím kamenů v kalichopánvičkovém systému ledvin, a to na úrovni všech kalichů. V minulosti byl největším problémem konkrement v dolním kalichu ledviny, zejména v případě anatomicky ostrého úhlu mezi dolním kalichem a močovodem. Tyto kameny jsme řešili odesláním pacientů do FN Olomouc na takzvanou mimotělní litotripsi (odstranění rázovou vlnou). Docházelo sice k jejich rozmělnění na malé části, ale ty z dolního kalichu mnohdy neodcházely. U větších konkrementů lze někdy využít i metodu perkutánní extrakce (endoskopická operace, při níž je konkrement odstraněn z ledviny vpichem přes kůži v krajině ledvin), ale ta je již více invazivní.

Ureteroskopie je miniinvazivní zákrok. Doba hospitalizace trvá 24-48 hodin a třetí, nejdéle čtvrtý den po zákroku se může pacient vrátit zpět do pracovního procesu. Zkrátila se tedy nejen doba hospitalizace, ale také doba samotného léčení. Zvýšilo se procento pacientů, které jsme úplně zbavili i malých kamínek. Většinu konkrementů se daří vyřešit rigidní ureteroskopií, ale někdy kombinujeme výkony s flexibilní ureteroskopií. Když uplave operovaný kámen z močvodu do ledviny, pak jen vyměníme neohebný (rigidní) přístroj za ohebný (flexibilní).

Jedná se o endoskopický zákrok v narkóze, kdy se přes močový měchýř a močovod zavede tenký optický přístroj

až do ledviny. Tento přístroj je ohebný a velmi dobře se s ním pracuje. Přístrojem lze prostrčit i vlákno s košíčkem na zachycení a vyjmutí kamínku a laserové vlákno, kterým větší kámen v ledvině rozbijeme. Právě tento **vývoj technologie nám umožňuje efektivně řešit problémy našich pacientů.** Ti se nemusí obávat následných bolestí.

ŘÍKAJÍ MI CUKRÁŘ NEBO WILLY WONKA

Setkáváme se s **Markem**, starším bráškou **Martinem** a jejich rodiči v dětské diabetologické ambulanci společně s primářkou dětského oddělení MUDr. Andreou Lysákovou. Kluci nám ukazují senzory, které mají aplikovány do levé paže a také kapesní přístroje, které zaznamenávají hladinu cukru v mezibuněčné tekutině. Na čtečku nebo monitor přijímače se přenáší aktuální údaje o hodnotě jejich krevního cukru, podle kterých si řídí svůj pohybový, jídelní nebo terapeutický režim. Tyto monitorovací systémy jim umožňují sledovat nejen hladiny krevního cukru, ale i trendy těchto hladin v čase. Omezují tak nutnost invazivního odběru krve z prstu a měření glukometrem. Ten však zůstává nutnou výbavou každého diabetika, neboť jen ten dokáže např. v případě poruchy senzoru nebo při náhlé změně zdravotního stavu téměř stoprocentně změřit hladinu krevního cukru. Samozřejmě na naměřené hodnoty musí správně reagovat, protože jinak by mohlo dojít k ohrožení jejich zdraví nebo i života. **Oba totiž mají diabetes melitus I. typu neboli cukrovku.**

Za pár minut poté se během rozhovoru dvanáctiletý Martin píchá do prstu, přikládá jej i s kapkou krve k malé digitální krabičce, která se jmenuje glukometr. Na obrazovce se ukáže hodnota 5,8, kterou všichni přítomní přijmou s uspokojením. Má totiž nově zavedený senzor a první měření bezbolestným přiložením čtečky může provést až za jednu hodinu, senzor se musí „aklimatizovat“. Martin si bere do ruky inzulínové pero, což je vlastně injekční jehla s dávkovačem, píchá se bez jediného mrknutí oka zkušeně do stehna a sděluje, že jíst může až za půl hodiny. Kdyby přístroj naměřil hodnoty významně nižší, kolem čtyř jednotek, musel by se najíst hned.

„Byl to obrovský šok, šlo to všechno strašně rychle,“ vzpomíná maminka obou chlapců na první momenty, kdy se objevilo onemocnění. Mladší syn Marek neměl dříve žádné zdravotní problémy. V dubnu tohoto roku ale začal znenadání trpět velkou žízni. Musel pít opakovaně i v noci a chodil také často na malou. „Hned ráno jsem s ním šla k dětské lékařce, ta nás poslala na dětské oddělení do nemocnice v Šumperku a než jsme se stačili vzpamatovat, jeli jsme do Fakultní nemocnice Olomouc.“ Marek strávil tři dny na jednotce intenzivní péče na kapačkách. Diagnóza zněla jasně. Cukrovka. Následovala třítydenní hospitalizace, během které se, kromě léčby Marka, museli rodiče naučit o svého devítiletého syna správně postarat. „Musela jsem vstřebat stovky informací, bála jsem se, že to nezvládnou, že mu ublížím.“ Bylo třeba pracovat s grafy, technikou, injekcemi, ale ze všeho nejdříve pochopit, co to vlastně cukrovka je, jak se projevuje a pak se naučit veškeré správné postupy. Jak si aplikovat inzulín, jaké hodnoty jsou dobré či špatné a jak na ně reagovat. Taková menší zdravotnická škola v několika dnech. Velkou oporou byl i tatínek, který dojížděl do Olomouce každý den. „Ve Fakultní nemocnici v Olomouci k nám byli všichni velice milí, měli s námi trpělivost a věnovali nám veškerou možnou péči,“ říká tatínek. A hned dodává, že kolem sebe viděli mnohem horší a složitější případy dětských nemocí a i díky tomu s pokorou přijali nemoc svého syna a nutnou péči o něj.

Tady by asi většina podobných příběhů skončila, ne však ten náš. „Asi za tři měsíce po návratu z nemocnice jsme měli doma oslavu s pár přáteli,“ pokračuje v příběhu maminka. A dále vypráví, že i když se to nemá, přítomní si zkusili hodnoty svého cukru, tedy glykémii. Všichni byli v pořádku, až do okamžiku, kdy se píchl do prstu starší bráška Martin a hodnoty ukázaly více než trojnásobek normálu. „Nemohla jsem věřit svým očím, myslela jsem, že se mi to zdá.“ Bez mrknutí oka jsem vyhodila všechny hosty za dveře a jeli jsme znovu do nemocnice,“ pokračuje trochu sarkasticky maminka. Tentokrát už nemuseli do Olomouce, díky zkušenostem z případu Marečka vše zvládli za pomoci paní primářky Andrey Lysákové, kolektivu dětského oddělení Nemocnice Šumperk a edukačního diabetologického centra v Olomouci. Diagnóza jako přes kopírák. Cukrovka. Zpětně jsme si dali do souvislosti to, jak rychle a hodně vyrostl a zeštíhl. Obojí totiž s onemocněním cukrovkou souvisí. Oba kluci jsou v péči dětské diabetologické ambulance Nemocnice Šumperk a při kontrole u paní primářky je vidět, že jsou tu už jako doma.

Takové dva „zářezy“ změni rodině život. Běžně si to člověk asi nedovede představit. „Budík mi zvoní asi 20x denně,“ říká už s úsměvem maminka. „Musím udělat mnoho, aby se hodnoty obou kluků udržely v normě.“ A popisuje přípravu jídla, jeho vážení dokonce i v restauracích, listování v příručkách, která potravina má kolik cukru a jak silný může být ukrojený krajíc chleba. Dříve si kluci brali v ledničce, co chtěli, tomu je teď konec, vše má přesný řád. **Dokonce i rodiče sami přiznali, jaké překvapení pro ně bylo, kde všude cukr je.** „Najdete ho skoro všude, já díky tomu alespoň přestal pít kávu s cukrem“ říká tatínek. Pak už přijde čas na vtipkování. „Maminka slíbvala, že bude držet dietu s námi. Přišli jsme domů a mamka seděla u televize s čokoládou a chlebičkem,“ smějí se oba bráčové. Pohotově odpovědi mají i na otázku, jak jim onemocnění změnilo život. „Jo, mně změnili ve škole přezdívkou, teď mi říkají Cukrář nebo Willy Wonka,“ říká se smíchem starší Martin. „**Já si cukrovky nevšímám a místo gumových hadů, které kvůli cukru už nesmím jíst, si dávám paprikový salám, ten se totiž nepočítá,**“ dodává mladší Marek a přispívá k dalšímu obveselení nás všech. Rodiče vzápětí chválí školu v Libně, kam oba bratři chodí. „Vyučující jsou skvělí, pomáhají nám, snaží se nastudovat o diabetu co nejvíce, aby mohli vyhovět potřebám našich synů, aby také věděli jak pomoci, kdyby to bylo třeba,“ dodávají oba jednohlasně. Kluci dřív hráli fotbal, což v poslední době trochu omezili, ale aktivit se nevzdávají. V létě by chtěli na skautský tábor. Jsou naprosto zodpovědní a dodržují vše, co jim lékařské týmy doporučují. Celá rodina je příkladem zodpovědného jednání ve svízelné životní situaci. Nepochybujeme o tom, že oba kluci zvládnou pubertu na jedničku a obstojí tak v náročném zkoušce jejich disciplíny.

MODERNÍ TECHNOLOGIE V TERAPII DIABETU

Nejen inzulínová pumpa, ale i monitoring krevního cukru pomocí senzoru zavedeného do podkoží u pacientů na inzulínových perech mohou pomoci dosáhnout výborné kompenzace diabetu.

U dětí a dospívajících se setkáváme přibližně v 95 % s DM I. typu, a právě tento typ cukrovky je u spolupracujících

a motivovaných pacientů indikován k možnosti tohoto sledování. Pacienti, obzvláště malé děti, se tak vyhnou nutnosti opakovaného odběru kapilární krve z prstu několikrát denně. Navíc rodič i lékař má přehled o průběhu glykemických křivek v průběhu celého dne a noci.

Rodiče velmi uvítají možnost zvukových alarmů v případě, že se hodnota krevního cukru odchýlí od požadovaných hodnot, ať už směrem nahoru nebo dolů.

Samozřejmě v případě jakýchkoliv pochybností, zejména při prudkých změnách hladin krevního cukru, je vždy nutný tento odběr, neboť monitoring pomocí senzoru snímá hodnotu krevního cukru v mezibuněčné tekutině, která se za hodnotou v krvi v případě náhlých výkyvů mírně opoždí. Proto zůstává glukometr nutnou výbavou každého diabetika.

V současné době máme k dispozici 2 systémy:

CGM (continuous glucose monitoring) – umožňující kontinuální monitorování bez závislosti na přiložení skeneru,

FGM (flash glucose monitoring) – umožňující po přiložení čtečky (skeneru) změřit hodnotu krevního cukru, která se měří každou minutu a při opakovaných snímáních tak pacient dostane k dispozici velmi pěkný graf průběhu glykémii.

UROLOGICKÉ ODDĚLENÍ

Historie urologického oddělení nesahá tak daleko, jako je tomu u jiných pracovišť naší nemocnice. Plnohodnotné samostatné lůžkové oddělení bylo otevřeno po dokončení stavby chirurgického komplexu a uvolnění 4. patra pavilonu A před Vánoci 1993. Pavilon B pro chirurgické obory, kde se nachází urologické oddělení dnes, byl otevřen až v roce 1996.

Co tomu předcházelo?

Urologie byla původně součástí chirurgie a poté jeho nadstavbovým oborem. V 70. letech minulého století byly do praxe uváděny nové objevy v endoskopické technice (tzv. studené světlo) a v elektrochirurgii (řezací proud). Dolní močové cesty byly pro tyto přístroje ideální. Postupně se vyvíjely nové zobrazovací metody. Ledviny a močové cesty byly na předním místě v jejich klinickém uplatnění. Urologie se stala samostatným oborem. První druhoatestovaní urologové se v tehdejší ČSSR objevili po roce 1975.

Hlavní odborník pro urologii profesor MUDr. Kučera dohodl s ředitelem Okresního ústavu národního zdraví a Nemocnic s poliklinikou, MUDr. Všečetkou, MUDr. Elsnerem a primářem chirurgického oddělení MUDr. Z. Štěpánem st. vyslání lékaře chirurgického oddělení na dlouhodobou stáž na urologickou kliniku v Olomouci. Možnost měli všichni. Nakonec to zůstalo na tehdy nejmladším sekundáři MUDr. Fügnerovi. Nezaváhal. Jako druhoatestovaný se vrátil do Šumperka v roce 1983. Byl jmenován ordinářem urologie v roce 1983 a v roce 1987 primářem.

Základní podmínkou rozvoje oboru bylo vytvoření týmu a získání přístrojů. Je slušné vyslovit díky řadě ředitelů podniků na okrese i vedoucím pracovníkům tehdejšího Okresního národního výboru za přístup a často dobrodružné uvolňování deviz na základní přístroje, bez kterých by to prostě nešlo. První endoresekcce prostaty (odstranění zbytně předstojné žlázy cestou přes močovou trubici) byla provedena v Šumperku už v roce 1979 (před 40 lety). Záhy byly zakoupeny ureteroskopy (přístroje, které lékaři umožní dohlédnout přirozenými otvory až do ledviny) a tehdy unikátní přístroj Lithoclast (první v republice) sloužící k rozbíjení močových kamenů na principu pneumatické sbíječky. Tak skončila éra otevřených výkonů pro kameny v močovodech.

V urologickém týmu byl vždy a dodnes je kladen důraz na práci zdravotních sester a ostatního ošetrovatelského personálu. Postupně se dařilo vybudovat a motivovat skupinu sester, které položily základy nového lůžkového oddělení. Zvyšovaly si kvalifikaci. Některé z nich získaly i urologickou specializaci. Šlo o bývalou vrchní sestru Marcelu Potykovou a dosud na oddělení pracující Milenu Saxovou a Blanku Kukulovou.

Do původního týmu patřili MUDr. Hanuliak a MUDr. Marada. Oba složili druhou atestaci. Rozhodli se pro soukromou praxi. S našim oddělením však nadále spolupracují.

Nová etapa urologického oddělení začala v roce 2000, kdy nastoupil MUDr. Kaňa. S primářem vytvořili dvojici se stejnými kompetencemi a zodpovědností.

Doplnění endoskopické operativy o perkutánní (přes kůži) operace ledvin bylo již v režii MUDr. Kani.

Záhy po nástupu MUDr. Kani, díky byrokratickému a asi záměrnému zásahu zvenčí, ztratilo oddělení odbornou akreditaci. Obor přestal být díky komplikovanému vzdělávání atraktivní. Primář a zástupce zůstali na oddělení sami déle než 6 let. Tehdy se ukázala síla motivovaného a loajálního týmu sester. Ambulantní sestry se vypracovaly na spolehlivé asistentky při operacích. Dobrovolně na sebe převzaly část nezdravě bující administrativy. Především Mgr. Barbora Špačková (VŠ vystudovala při zaměstnání) může sloužit jako příklad spolupráce sestry vysokoškolačky s lékaři. Podobným způsobem funguje i naše dokumentační pracovnice paní Kateřina Rulišková, která si udržuje a rozvíjí své DRG znalosti (klasifikační systém, který spočívá v tom, že se pacienti s podobnou diagnózou a s podobnými náklady za léčbu soustředí do jedné diagnostické skupiny).

Tým urologie se nikdy nezabýval otázkou „proč to nejde udělat.“ Vždy bylo základem „**jak to udělat co nejefektivněji.**“ Nikdy jsme se nedostali do tzv. červených čísel.

V roce 2013 převzal MUDr. Kaňa primariát a úspěšně oddělení rozvíjí. Kombinuje akčnost mladých lékařů MUDr. Müllera a MUDr. Ryszkowského se zkušenostmi veteránů mentorů MUDr. Černého a MUDr. Fügnera.

Tým kmenových sester je natolik loajální, že se střídají v mateřských povinnostech tak, aby se navzájem zastupovaly. Zaslouží si za to úctu. V současné době vede sestry mladá a schopná Ivana Sedlářová, DiS. Spolupráce našich sester s manažerkou operačních oborů Karlou Nikodémovou je příkladná.

Poslední úspěšnou posilou urologického oddělení je MUDr. Hrabec Ph.D., který nastoupil do funkce zástupce primáře v letošním roce. Vrací se z jiných pracovišť do svého rodného města.

V současnosti je oddělení stabilizované, pracuje odborně i ekonomicky efektivně. Je v podstatě **jediným plně funkčním „okresním“ oddělením v Olomouckém kraji.**

**HLAVNÍ MOTTO UROLOGIE:
VŽDY VYSTUPOJ SLUŠNĚ.**

Vize z roku 1983 se splnila a jsou dobré předpoklady dalšího fungování. Pracuje se velmi dobře, je-li cítit a vidět podpora ze strany majitele a vedení nemocnice.

V. REPREZENTAČNÍ PLES

Hvězdami večera byla zpěvačka **Debbi**, **Jakub Děkan**,
a skvělý orchestr **The People**.

Vítězem ankety za významný přínos v roce 2019
v kategorii lékař / lékařka, farmaceut / farmaceutka
se stal **MUDr. Ladislav Dvořák**, primář chirurgického oddělení
a v kategorii nelékařský zdravotnický pracovník
Bc. Alena Poláchová, vedoucí sestra centrálního příjmu.

